

Karis stad
Brandal (B)
Naturinventering 2007

Naturfakta Keiron Ab
30.11.2007

Innehåll

1	Introduktion	1
2	Beskrivning av området	2
3	Figurer.....	3
4	Florant.....	8
5	Faunan	8
6	Resultat.....	8
7	Källor	8
	Bilaga 1. Artlista (kärlväxter)	9

Pärmbilden: Den slitigt nyttjade stigen leder genom restig furuskog (figur 9).

1 Introduktion

Karis stad bereder en delgeneralplan för Brandals område. För detta arbete inventerades området för att utreda dess naturvärden.

På den östligaste delen (ca 2 ha) av helheten (ca 29 ha) har gjorts en skild inventeringsrapport, som överlämnades den 31 juli 2007.

Inventeringen har gjorts av Naturfakta Keiron Ab/naturinventerare (sye) Esko Vuorinen.

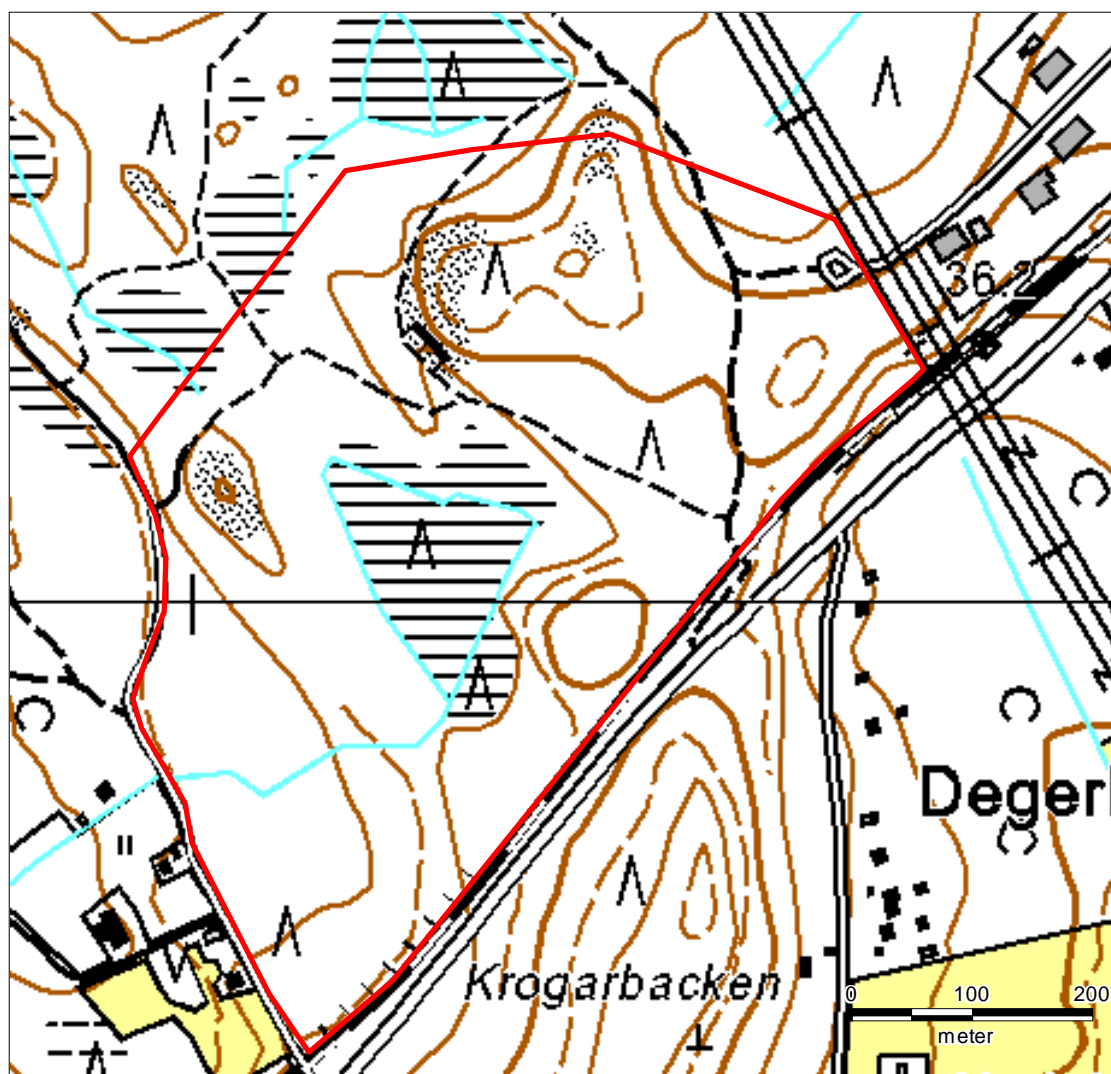
Fältbesöken gjordes 19.6. och 16.7.2007. Området uppdelades i naturtyper och deras naturvärden bestämdes vid fältbesöken. Samtidigt uppgjordes en artlista över kärlväxter. Dessutom inventerades en eventuell förekomst av flygekorre.

2 Beskrivning av området

Inventeringsområdet ligger väster om Bäljars industriområde, norr om Hangöbanan. Områdets avgränsning visas på karta 1.

Området avgränsas av Albackavägen i väst, järnvägen i sydost och högspänningslinjen i nordost. I norr har planeområdet ingen skarp gräns, utan skogsområdet fortsätter likadant norrut.

Området ligger på kanten av en randformation som hör till Stängselåsen. På den sydöstra sidan av området består jordmånen av stenig sand- och grusmorän. De andra delarna är småkuperad moränmark med små berghällar. I mitten av området finns en myr i en flack dalsänka. Området består mestadels av skogsmark.

Karta 1. Inventeringsområdets avgränsning med röd linje.
Grundkarta ©Lantmäteriverket, tillstånd nr 526/MYY/07

3 Figurer

Området är uppdelat i 14 figurer. För varje figur finns en kort beskrivning, värdesättning enligt naturvärden samt rekommendationer för markanvändningen. Figurnummeringen hänvisar till karta 2.

Värdesättningens kategorier:

- 5 Nationellt värdefull. Förekomst av unik art eller en nationellt viktig förekomst av en mycket hotad art. Etablerade skyddsområden. Kräver oftast inrättande av naturskyddsområde.
- 4 Regionalt värdefull. En i Nylands län speciell eller unik livsmiljö eller en viktig, livskraftig förekomst av hotad art. Det krävs vanligtvis ett naturskyddsområde för att bevara naturvärden.
- 3 Lokalt speciellt värdefull. Område med särskilda naturvärden värt att bevara, förekomst av hotad eller sällsynt art, artrikedom, speciellt bra naturtillstånd av en representativ biotop. Naturvärdens bevarande förutsätter ofta begränsningar för markanvändning.
- 2 Lokalt värdefull. Det finns en del naturvärden, som vanligtvis går att bevara med möjligen några begränsningar för områdets nyttjande.
- 1 Lite naturvärden, vanlig, trivial natur. Områdets naturvärden kan även ha förstörts genom något ingrepp, och värdeklassen kan höjas efter att naturvärdena återuppstått inom rimlig tid (ca 40-60 år). Inga begränsningar för områdets nyttjande.
- 0 Inga naturvärden, miljön förstörd.

Figur 1 Ungskog

Vid Albackavägen växer ca 20-35-årig skog bestående av gran och björk. Vegetationen är trivial och typisk för frisk moskog av blåbärstypen.

Värde: 1

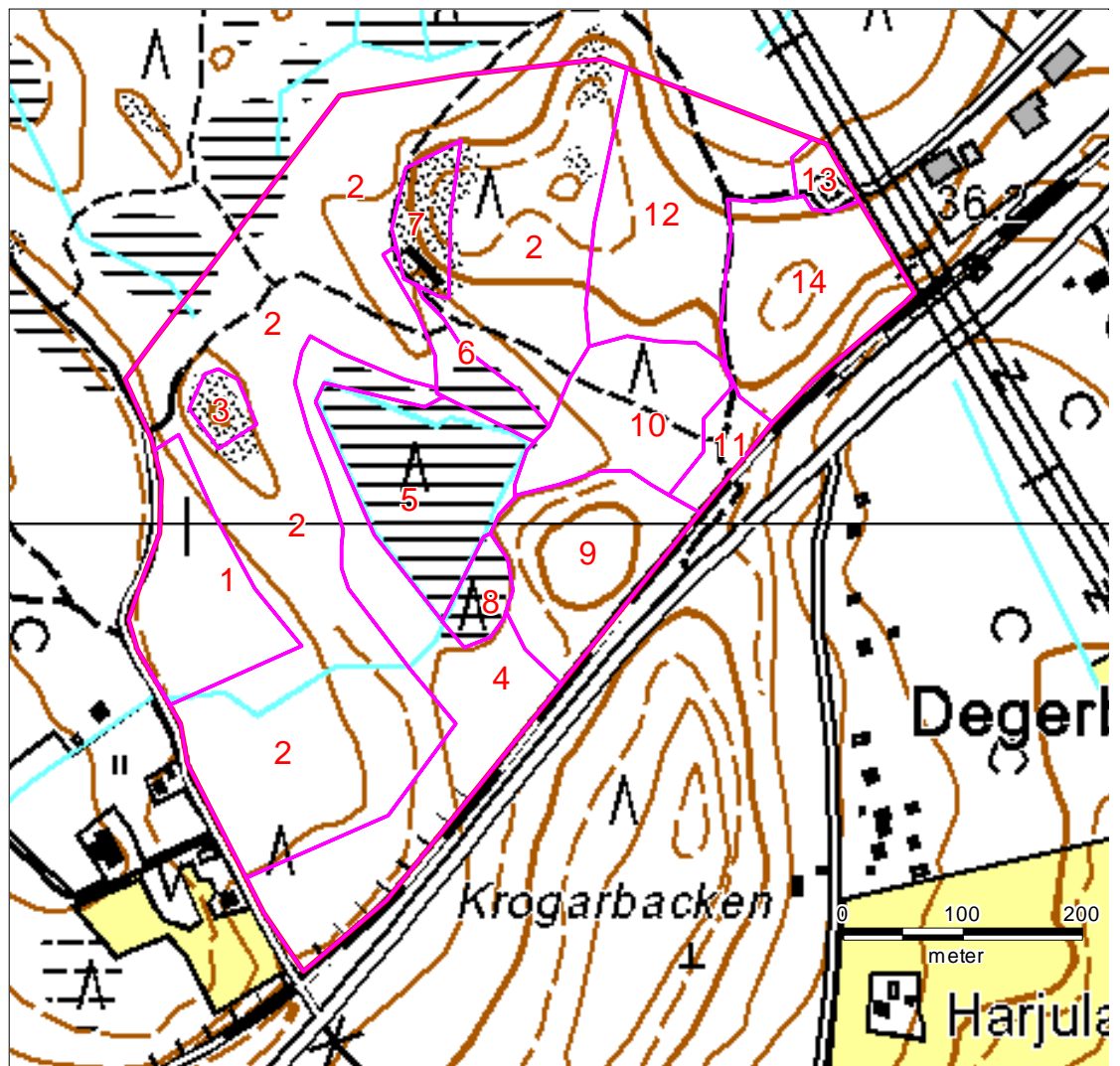
Rekommendation: Inga begränsningar

Figur 2 Hyggen och unga plantbestånd

Figuren täcker en större del av områdets västra del. Den består av hyggen och unga plantskogar i olika ålder, mestadels är hyggerna 10-15 år gamla. Vegetationen är typisk för sådan här skogsmark.

Värde: 1

Rekommendation: Inga begränsningar

Karta 1. Inventeringsområdets uppdelning i figurer och figurnummering.
Grundkarta ©Lantmäteriverket, tillstånd nr 526/MYY/07

Figur 3 Hällemark

En liten hällemark med stora tallar och också murken ved. Berget är kargt och artfattigt, täckt med renlavar, ljung och grå raggmossa (*Racomitrium lanuginosum*).

Värde: 2

Rekommendation: Berget är ett skogslagsobjekt. Om det bevaras i skogsvården, skall det skötas och användas så att dess särdrag bevaras. I planen kan det märkas med planebeteckning MY eller /sl.

Figur 4 Granskog

Granskog av blåbärstyp finns på en ca 50 m bred zon längs med järnvägen samt en lite smalare remsa runt tallkärret (figur 5). Träden är av olika åldrar, men mestadels fullvuxna, 50-80-år gamla. Fältskiktet är glest p.g.a. skuggande träd. Marken täcks av en tjock matta av vanliga skogsmossor, vilken ger prä-

gel av "trollskog". Vegetationen är dock trivial och den ringa mängden av murken ved visar att det snarare är frågan om en fullvuxen ekonomiskog än om en verklig gammelskog.

Genom skogen leder en vacker, mycket använd stig, som följer Hangöbanan på 30-50-meters avstånd.

Värde: 1

Rekommendation: Inga begränsningar p.g.a. biologiska naturvärden. Skogen har dock betydelse för rekreation, stigen används mycket. Skogen är en bra svampskog. För rekreativvärden skulle den sparas utan bebyggelse. Planebeteckning VR.

Figur 5 Tallkärr

Ett vanligt tallkärr, som har dikats för ca 40 år sedan. Tallarna har avverkats i samband med dikningen. Därför finns det ringa mängder murken ved och just inga torrakor på kärret. Tallbeståndet har vuxit kraftigt.

I fältskiktet finns odon, getrams och allra ymnigast blåbärsris. I mitten, där kärret har bevarats mest naturligt, växer också hjortron.

Myrtyper är på kanterna tallkärr (KgR), i mitten också tallmosse (IR).

Värde: 1

Rekommendation: Sådana här dikade kärr är vanliga i trakten. I naturtillstånd skulle den ha skyddsvärde. Inga begränsningar

Figur 6 Skogskärr

I kanten av tallkärret finns ett skogskärr. Det är delvis av typen fräkenkärr (MkK) och de våtaste delarna är ört- och gräskärr (RhK). I trädbeståndet finns gran, klibbal och glasbjörk. I buskskiktet finns brakved och bindvide. I fältskiktet finns bl.a. gräs och halvgräs som klotstarr, stjärnstarr och tuvåtäl, och örter som strandlysing, den ymniga vattenklöver och violhybriden (*Viola x ruprechtiana*). Skogsfräken bildar ställvis täta, rena bestånd.

Värde: 2

Rekommendation: Kärret är ett skogslagsobjekt. Om det bevaras i skogsbruk, skall det skötas och användas så att dess särdrag bevaras. Inga dikningar, inga avverkningar. Också vid eventuell istandsättningsdikning av tallkärret bredvid lämnas de närmaste dikena intakta för att vattenbalansen i kärret inte rubbas. I planen kan kärret märkas med planebeteckning MY eller /sl.

Figur 7 Hällemark

En trivial karg hällemarktallskog, med några större tallar. Skogen är inte i naturtillstånd, så den uppfyller inte kraven på skogslagsobjekt. Stupet i söder är ca 4 m högt, utan några nämnvärda växter.

Värde: 1

Rekommendation: Inga begränsningar

Figur 8 Tallkärr

Ett litet hörn av kärrområdet som har bevarat sitt naturtillstånd trots det närliggande diket. Kärrret är trädfattigt med sankna pölar. Floran är ganska artrik, fastän utan några direkta sällsyntheter. De ymnigaste arterna är dystarr, flaskstarr, rundsilesår, tuvull och hjortron.

På tuvorna växer martallar och -björkar samt ris som blomris, ljung, getpors, tranbär och odon. Mossfloran är artrik och typisk – nämns kan flytvitmossa (*Sphagnum cuspidatum*), rostvitmossa (*S. fuscum*), praktvitmossa (*S. magellanicum*), rufsvitmossa (*S. majus*) och rubinvitmossa (*S. rubellum*). Bland vitmossor växer flera levermossor, bl.a. myrmylia (*Mylia anomala*) och fingerfliksmossa (*Kurzia pauciflora*).

Värde: 2

Rekommendation: Kärrret är ett skogslagsobjekt. Om det bevaras i skogsvården, skall det skötas och användas så att dess särdrag bevaras. Inga dikningar, inga avverkningar. Också vid eventuell istandsättningsdikning av tallkärrret bredvid lämnas de närmaste dikena intakta för att vattenbalansen i kärrret inte skulle rubbas. I planen kan kärrret märkas med planebeteckning MY eller /sl.

Figur 9 Tallskog

(pärbilden)

Reslig tallskog på vanlig torr-frisk mo. Tallarna är huvudsakligen 80-120-år gamla. I fältskiktet förekommer förutom de vanliga lingon, blåbär och ljung också liljekonvalj. Stigen som nämnts i figur 4 går igenom figuren.

Värde: 1

Rekommendation: Inga begränsningar p.g.a. biologiska värden. Skogen kunde sparas för rekreation. Planebeteckning VR.

Figur 10 Granskog och -kärr

Vanlig blåbärstypens (MT) granskog med relativt stora träd. Trädens åldersklass är 60-80 år. Västerut blir skogen sankare och den yttersta kanten mot kärrret är egentligen skogskärr av fräkentyp (MkK). I den annars triviala

skogsvegetationen finns några småvuxna hasselbuskar. På figuren finns en gammal grävd vattenbassäng.

Värde: 1

Rekommendation: Inga begränsningar

Figur 11 Gammal boplats

Nära Hangöbanan har funnits ett hus, varav det finns bara den övervuxna grunden kvar. I den frodiga vegetationen syns ännu idag kulturpåverkan. Bland de vanliga blåbärskogens växter frodas kulturgynnade arter samt kvarlevande odlingsväxter: lönn, rölleka, nysört, betesdaggekåpa, stor blåklocka, liten blåklocka, blekstarr, rödklint, nejlikrot, äppelträd, bergslok, bockrot, lundgröe, gullviva, ängssyra, grästhjörnbomma, teveronika, kråkvicker m.m.

Här förekommer också gulmåra (*Galium verum*), som anses vara en hotad art (hotklassen VU = sårbar). Gulmåran växer sparsamt, bara några enstaka skott.

Värde: 2

Rekommendation: Stället blir delvis under den planerade sidorälsen. Resten kunde sparas för de någorlunda historiska och rekreationvärdens skull (husgrunden, stigen). Däremot är de biologiska värden ringa, fast vegetationen är intressant. Gulmåreförekomsten är inte livskraftig, stället behöver inte sparas för den.

Figur 12 Tallskog

Vanlig ekonomiskog av blåbärstypen med monotont, ungt (35 årigt) tallbestånd. Inga speciella värden.

Värde: 1

Rekommendation: Stigen kunde sparas. Inga andra begränsningar

Figur 13 Snödeponi

Impediment. I vegetationen finns inga intressanta arter.

Värde: 0

Rekommendation: Inga begränsningar

Figur 14 A-området

Området har beskrivits i den första rapporten (Vuorinen 2007). Sedan dess har området redan börjat byggas.

4 Floran

Det totala artantalet, 91 arter, är i vanlig nivå för ett sådant här område som inte innehåller några stränder, källor, lundar eller andra artrika biotoper. Inga fridlysta eller sällsynta arter hittades. Gulmåran är den enda hotade arten som observerades.

5 Faunan

Förekomsten av flygekorre kontrollerades genom att söka djurets avföring på lämpliga ställen (det kan finnas under större träd). På området växte just inga aspar som skulle passa för flygekorre som boträd eller för födosökning. Inte heller observerades några andra hålträd. Några spår av flygekorre hittades inte. Skogen som helhet är ganska olämplig för djuret.

Området som helhet är splittrat och skogen består till största delen av unga träd. Hålträd och murken ved finns inte eller bara mycket lite. Därför erbjuder skogen inte förutsättningar för förekomsten av sällsyntare djur, som rovfåglar eller andra gammelskogsarter, som kräver större enhetliga skogsområden. Inte heller hålbyggare som hackspettar eller mesar har särskilt lämpliga förhållanden.

På gränsen av området, i banvallen, hittades ett mårhundsgryt.

6 Resultat

På området finns tre relativt små skogslagsobjekt (SkogsL 10 §) – ett trädfattigt kärr (8), ett frodig skogskärr (6) och en berghäll (3). Dessa bör sparas ifall man idkar skogsbruk på området.

Andra av lagen skyddade livsmiljöer finns inte på området (livsmiljöerna nämnda i Nvl 29 § eller VattenL 15 a, 17 a §).

Förekomsten av den enda hotade arten, gulmåran, är inte av betydelse. Det beror på det att arten förekommer så sparsamt på området. Dessutom finns det största hotet för gulmåran nära, nämligen stormåra, en nykomlingsart, som korsas mycket lätt med gulmåran och därmed förgör gulmåran ganska snabbt genom genetisk förorening. Stormåran växer på andra sidan järnvägen.

På området observerades inga andra hotade eller fridlysta arter.

Området representerar vanlig, trivial västnyländsk natur utan några speciella skyddsvärden. Skogarna närmast järnvägen har dock rekreativt värde.

7 Källor

Vuorinen, E. 2007: Brandal. Naturinventering 2007. (en mellanrapport) - Karis stad. 3 s.

Bilaga 1. Artlista (kärlväxter)

Acer platanoides	lönn	vaahtera
Achillea millefolium	rölleka	siankärsämö
Achillea ptarmica	nysört	ojakärsämö
Agrostis capillaris	rödven	nurmirölli
Agrostis vinealis	bergven	jäykkärölli
Alchemilla monticola	betesdaggekåpa	laidunpoimulehti
Alnus glutinosa	klibbal	tervaleppä
Andromeda polifolia	blomris, rosling	suokukka
Angelica sylvestris	strätta, skogspipa	karhunputki
Antennaria dioica	kattfot	kissankäpälä
Anthriscus sylvestris	hundkax	koiranputki
Arabis glabra	rockentrav	pölkkyruoho
Arctostaphylos uva-ursi	mjölon	sianpuolukka
Betula pendula	vårtbjörk	rauduskoivu
Betula pubescens	glasbjörk	hieskoivu
Calamagrostis arundinacea	piprör	metsäkastikka
Calamagrostis epigejos	bergrör	hietakastikka
Calluna vulgaris	ljung	kanerva
Campanula persicifolia	stor blåklocka	kurjenkello
Campanula rotundifolia	liten blåklocka	kissankello
Carex echinata	stjärnstarr	tähtisara
Carex globularis	klotstarr	pallosara
Carex limosa	dystarr	mutasara
Carex nigra ssp. nigra	hundstarr	jokapaikansara
Carex pallescens	blekstarr	kalvassara
Carex pilulifera	pillerstarr	virnasara
Carex rostrata	flaskstarr	pullosara
Centaurea jacea	rödklint	ahdekaunokki
Convallaria majalis	liljekonvalj	kielo
Corylus avellana	hassel	pähkinäpensas
Deschampsia cespitosa	tuvtåtel	nurmilauha
Deschampsia flexuosa	kruståtel	metsälauha
Drosera rotundifolia	rundsileshår	pyöreälehtikihokki
Dryopteris carthusiana	skogsbråken	metsäalvejuuri
Equisetum sylvaticum	skogsfråken	metsäkorte
Eriophorum vaginatum	tuvull	tupasvilla
Fragaria vesca	smultron	ahomansikka
Galeopsis bifida	toppdån	peltopillike
Galium boreale	vitmåra	ahomatara
Galium verum	gulmåra	keltamatara
Geum urbanum	nejlikrot	kyläkellukka
Hieracium umbellatum	flockfibbla	sarjakeltano
Hieracium vulgatum		jokapaikankeltano
Hypericum maculatum	fyrkantig johannes-ört	särmäkuisma
Hypochoeris maculata	slåtterfibbla	(harju)häränsilmä
Juniperus communis	en	kataja
Ledum palustre	getpors, skvattram	suopursu
Linnaea borealis	linna	vanamo
Luzula pilosa	vårfryle	kevätpiippo
Lysimachia vulgaris	strandlysing	ranta-alpi
Maianthemum bifolium	ekorrbar	oravanmarja

<i>Malus domestica</i>	äppelträd	omenapuu
<i>Melampyrum pratense</i>	ängskovall	kangasmaitikka
<i>Melampyrum sylvaticum</i>	skogskovall	metsämaitikka
<i>Melica nutans</i>	slokgräs, bergslok	nuokkuhelmikkä
<i>Menyanthes trifoliata</i>	vattenklöver	raate
<i>Picea abies</i>	gran	kuusi
<i>Pilosella</i> sp.	fibbla	harakankeltano
<i>Pimpinella saxifraga</i>	bockrot	pukinjuuri
<i>Pinus sylvestris</i>	tall	mänty
<i>Poa nemoralis</i>	lundgröe	lehtonurmikka
<i>Polypodium vulgare</i>	stensöta	kallioimarre
<i>Populus tremula</i>	asp	haapa
<i>Potentilla erecta</i>	blodrot	rätvänä
<i>Potentilla neglecta</i>	stor femfingerört	isohopeahanhikki
<i>Primula veris</i>	gullviva	kevätesikko
<i>Pteridium aquilinum</i>	örnbräken	sananjalka
<i>Pyrola chlorantha</i>	grönpyrola	keltatalvikki
<i>Quercus robur</i>	ek	tammi
<i>Rhamnus frangula</i>	brakved	paatsama
<i>Rosa dumalis</i>	nyponros	orjanruusu
<i>Rubus chamaemorus</i>	hjordron	hilla, lakka
<i>Rubus idaeus</i>	hallon	vadelma
<i>Rumex acetosa</i>	ängssyra	niittysuolaheinä
<i>Rumex acetosella</i>	bergsyra	ahosuolaheinä
<i>Salix aurita</i>	bindvide	virpapaju
<i>Solidago virgaurea</i>	gullris	kultapiisku
<i>Sorbus aucuparia</i> ssp. <i>aucuparia</i>	rönn	pihlaja
<i>Stellaria graminea</i>	grässtjärnblomma	heinätähtimö
<i>Succisa pratensis</i>	ängsvädd	purtojuuri
<i>Trientalis europaea</i>	skogstjärna	metsätähti
<i>Trifolium medium</i>	skogsklöver	metsäapila
<i>Vaccinium myrtillus</i>	blåbär	mustikka
<i>Vaccinium oxycoccos</i>	tranbär	isokarpalo
<i>Vaccinium uliginosum</i>	odon	juolukka
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	lingon	puolukka
<i>Veronica chamaedrys</i>	teveronika	nurmitädyke
<i>Veronica officinalis</i>	ärenpris	rohtotädyke
<i>Vicia cracca</i>	kråkvicker	hiirenvirna
<i>Viola x ruprechtiana</i>	violhybrid	viitaorvokki